

D. BERNARDI

MEDITATIONES

DEVOTISSIMAE,

ALIAS LIBER DE ANIMA:

Ac alia quaedam eiusdem, &
aliorum pia opuscula.

QVAE OMNIA, IN CALCE

huius libelli habebis.

& non respexit

Beatus vir cuius est Dominus & spes eius,

in vanitates & insanias falsas.

VENETIIS IN VICO SANCTAE

Mariae Formosae, ad Signum Spei.

M D LIII.

quod est omnia de his de sala.

ram internæ lectioni, ut legas, inspicias, & cognoscas teipsum, legas ut diligas deum, ut pugnes & uincas mundum & omnem inimicum: quatenus labor conuertatur in requiem, luctus in gaudium, & post tenebras huius uitæ uideas ortû surgentis auroræ. Videas etiam meridianum solem iustitię: in quo sponsum cum sponsa prospicies: unum eundemq; dominum gloriæ, qui uiuit & regnat per infinita secula.

Meditationes Finis.

DE INTERIORI DOMO,
Idest, de conscientia ædificanda.

PROLOGVS.

Domus hæc in qua habitabamus, ex oī parte sui ruinam nobis minatur. Idcirco q̄a ī breui est casura, alia nobis est edificāda. Redeamus ergo ad nos, & discutiamus cōscientiam n̄am. Nā sicut corpus nostrū tabernaculū dī: in quo militamus: sic conscientia nostra domus uocatur, in qua post militiam requiescimus, & ille recte militat, qui per militiam quam exercet in corpore, domum ædificat conscientiæ. Diligenter exerce agrum tuum, ait sapiens, *Prou. 24.* ut postea ædifices domum tuam. Ager iste

EPISTOLA EIVSDEM D. BER-
nardi de perfectione uitae spiritualis.

SI plene uis atsequi qd̄ intendis, duo sunt tibi necessaria. Primū est, ut subtrahas te ab omnibus trāsitorijs, ut nihil de eis cures, ac si nō essent. Secundū ut ita des te Deo, ut nihil dicas, uel facias, nisi quod credideris sibi firmiter placere. Primum autem assequeris hoc modo. Si omnibus modis, quibus potes te uilificaueris te nihil reputando esse, si credideris omnes homines bonos esse & meliores te magisq̄ placere Deo. Quaecunq̄ audieris uel uideris de religiosis, & famosis p̄sonis, puta bona intentione fieri, uel dici etiam si contraria uideantur. Nam sepe humana suspicio fallitur. Nulli displiceas. Nihil unquā de te loquaris, quod laudē importet, quantumcunq̄ sit familiaris ille cum quo loqueris, imo plus labora, celare uirtutes q̄ uitia. De nullo prorsus sinistre loquaris quantumcunq̄ sit uerum, uel manifestū, nisi in cōfessionem, & hoc ubi nō poteris aliter manifestare peccatum tuū. Libētius accōmoda aurem cū quis laudatur, q̄ cū uituperatur. Cum loqueris, uerba tua sint rara, uera, ponderosa, & de Deo. Si secularis loquitur tecum, & proponit uana, q̄ citius potes succide sermonem, & trāsferas

*notū patet
faciat patet
alienum.*

BEATI ANSELMI LIBER
MEDITATIONVM.

Domine Deus meus, da
cordi meo te desiderare,
desiderando quærere,
quærendo inuenire,
inueniêdo amare, amân-
do mala mea redimere,
redempta nō iterare, da

domine Deus cordi meo pœnitentiæ cō-
punctiōnem, spiritui contritionem, oculis
lacrymarum fontē, manibus eleemosynæ
largitatem. Rex meus extingue in me deli-
deria carnis, & accēde vim tui amoris. Re-
demptor meus expelle à me spiritum su-
perbiæ, & concede mihi propitius thesau-
rum humilitatis tuæ. Saluator meus amo-
ue à me furorem iræ, & indulge mihi sen-
sum patientiæ. Creator meus euelle à me
animi rancorē, & largire mihi mentis dul-
cedinem. Da pater clementissime solidam
mihi fidem, spem congruam, charitatem
perfectam. Rector meus auerte à me ani-
mi uanitatem, mentis inconstantiam, cor-
dis uagationem, oris scurrilitatem, oculo-
rum elationem, uentris ingluuiem, oppro-
bria proximorum, scelera detractionum,
curiositatis pruriginem, diuitiarum cupi-
ditatem, potentatuū rapinā, inanis gloriæ

D. ANSELMI

Admitte me intra cubiculum amoris tui, peto, quæro, pulso. Qui me facis petere, fac & accipere. Das quærere: da inuenire. Doces pulsare: Aperi pulsanti Cui das, si negas petenti? Quis inuenit, si quærens frustra? Cui aperis si pulsanti claudis? Quid das nõ oranti: si amorẽ tuũ negas oranti? A te habeo desiderare: à te habeam impetrare. Adhære illi, adhære importune animæ meæ. Bone domine, pie domine ne reijcias eam, fame amoris tui languet, refocilla eam, satiet eã dilectio tua: impinguet eam affectus tuus, impleat eam amor tuus occupet me totum & possideat me totũ: quia tu es cum patre & spiritu sancto deus solus benedictus in secula seculorũ: Amẽ.

*Hic dialogus n̄
est B. Anselmi, ut
miles falsa dicit
neat, quare cau-
te legendus*

B E A T I A N S E L M I

Dialogus de passione domini.

BEatus Anselmus Episcopus, longo tempore ieiunijs, lachrymis, & orationibus gloriosam uirginẽ exorabat, ut ei dilecti filij sui passionem dignaretur perfectius reuelare, cui tandem apprensus beata uirgo dicebat: Tanta & talia passus est meus filius predictus, quod nullus fidelis sine lachrymarum effusione potest exprimere. Tamen quia glorificata sum, amplius flere nõ possum, & ad preces tuas

& pio.

D. ANSELMI

meo Iesu, quoniam hic expectare uellem donec moriar, & iterum omnes fleuerunt: Ioannes uero me tandem in ciuitatem introduxit Populus autem me uidens indutam uestem aspersam sanguine sicut ante Iesum steteram, & sanguis eius super me stillauerat unanimiter clamabant gementes: O quanta iniuria facta est hodie in Ierusalem in ista domina & filio suo, & cōpatiebantur nobis. Iudæi autem propter inuidiam recluserunt Ioseph uiuū in muro, quia Christum sepeliunt. Vxor autem eius locū filio eius Iosepho post ostendit. Tandem post annos quadraginta uenerunt Titus & Vespasianus Ierusalem destruentes & Ioseph uiuum de muro excluderunt. Et sicut Iudæi Christum pro triginta denarijs emerunt: ita triginta Iudæos pro uno denario uendiderunt.

BEATI ANSELMI LIBER QVI

*speculum euangelici sermonis, aliàs
stimulus amoris inscribitur.*

Quòd salubre sit Christiano uenerari & amplecti infirma Saluatoris. Cap. I.

Iesum Nazarenum à Iudæis innocenter condemnatum: à gentibus cruci affixum, nos Christiani diuinis honoribus obsequijs. Saluatoris nostri infirma

DE D. ANSELMI
nam me percipere concedas. Per eum qui
tecum uiuit & regnat, per omnia secula se-
culorum. Amen.

EIVSDEM DIVI ANSELMI LI-
ber de miseria anime peccatricis, ad quã exci-
tandam ostenditur horribilitas extremi
iudiciũ, simulq; docetur non esse despe-
randum sed ad Iesum confugiendũ,
eumq; precibus inuocandum.

T Erret me uita mea. Nãq; diligenter
discussa, apparet mihi aut peccatũ,
aut sterilitas ferè tota uita mea: &
siquid fructus in ea uidetur, sic est aut si-
mulatũ, aut imperfectum, aut aliquo mo-
do corruptum: ut possit aut non placere,
aut displicere Deo. Ergo ò peccator, uita
tua iam non ferè tota aut in peccato est,
aut damnabilis, aut infructuosa, & con-
temptibilis? Sed quid separo infructuo-
sam à damnabili? Vtiq; si est infructuosa,
est & damnabilis. Constat enim & uerum
esse, quod ueritas Dei dixit: Omnis arbor,
quæ nõ facit fructum bonum, excidetur,
& in ignem mittetur. Denique siquid ago
utile, prorsus nullatenus illud compenso
alimentis corporis, quibus abutor. Sed q̃s
pascit pecus, quod nec tantum prodest,
quantum consumit? & tamẽ tu benignus

Matth. 7.

INVOCATIO MARIAE
ORATIO DEVOTISSIMA
eiusdem ad gloriosam dei genitricem Vir-
ginem Mariam & ad Deum & do-
minum nostrum Iesum Chri-
stum unicum filium eius.

Sancta & inter sanctos post deum sin-
gulariter sancta Maria mater admi-
rabilis uirginitatis, uirgo amabilis
foecunditatis, quæ filium altissimi genui-
sti, quæ perditio humano generi saluatorem
peperisti, domina præfulgens tanta sancti-
tate, supereminens tanta dignitate, quam
utiq; certum est non minori præclaram esse
potentia quam pietate, tibi o genitrix uitæ, o
mater salutis: o templum pietatis, & mise-
ricordiæ, tibi sese conatur præsentare, mi-
serabilis anima mea morbis uitiorum lan-
guida, uulneribus facinorum scissa uulne-
ribus flagitiorum putrida, tibi nititur quan-
tum moribunda ualet supplicare, ut po-
tentibus tuis meritis, & pijs tuis precibus
digneris eam sanare. Sic enim pia domina
alienata est à se immanitate stuporis, ut uix
sensum habeat enormis languoris sic sor-
didus & foetore, foedatur, ut timeat ne ab
ipsa misericors uultus tuus auertatur, sic
tabescit desperando respectus tui conuer-
sionem, ut etiam os obmutescat ad ora-
tionem. Peccata mea, nequitia meæ si ha-

eius, & uos uultis, & æquū est, ut quicquid uos diligitis diligatur a nobis. Ergo bone filij rogo te per dilectionem qua diligis filium tuum: ut sicut tu uere diligis, & diligere uis eum, ita mihi impetres, ut uere diligam eum. Ecce enim peto quod ut fiat uere est in uestra uoluntate. Cur ergo propter peccata mea non fiet cum sit, in uestra potestate? Amator & miserator hominū tu potuisti reos tuos, & usque ad mortem amare, & poteris te roganti amorem tui, & matris tuæ negare? Veneretur igitur sicut digni estis mens mea uos, sicut æquum est cor meum. Diligat uos, sicut sibi expedit anima mea seruiat uobis, sicut debet caro mea, & in hoc consumetur uita mea, ut in æternum psallat tota substantia mea. Benedictus dñs in æternū fiat fiat. Amen.

F I N I S.

EIVSDEM DEPLORATIO

pro amissa uirginitate, seu castitate per fornicationem.

Anima mea, anima mea erumno-
sa, anima inquam misera miseri
homunculi, excute torporē tuū,
& discute peccatum tuum & cōcute men-
tem tuam, reduc ad cor enorme delictū,

TRACTA. VITAE SPIRI.

meæ, fugit enim exterrita à terrente iustitia tua, ad confortantem misericordiam tuam, ut quoniam præmium uirginitatis corruptio est (ò dolor) irrecuperabilem, saltem suppliciū fornicationis pœnitenti non sit ineuitabile. Quia non est impossibile omnipotentia tuæ nec indiceris iustitiæ tuæ nec insolitū misericordia tuæ, & quoniam bonus es, quoniam in æternum misericordia tua, qui es benedictus in secula. Amen.

F I N I S.

TRACTATUS VITAE SPIRI.

tualis editus à beato Vincentio ordinis prædicatorum.

PRAEFATIO.

P Onam in hoc tractatu tantūmodo documenta salubria, deductis doctorum extracta: non adducam aliquod Scripturæ testimonium, uel alicuius doctoris, ad probandum quæ dicam, uel suadendum: tum quia breuitati intendo: tum quia tantūmodo ad illum sermonem dirigo, qui cum magno affectu desiderat implere, quæcunq; secundū Deum fienda cognouerit. Et idcirco etiam dicta non probo: quia humilem intendo instruere: non cum arrogantibus contentio nibu s

SERMO DOMINI PETRI

Damiani Cardinalis.

Pensandum quippe est cum iam anima peccatrix: uinculis incipit carnis absolui quæ amaro terrore concutitur quantis mordacis conscientiaë stimulis laceratur. Recolit uentita, quæ comisit: uidet mandata, quæ negliger ter implere contempsit. Dolet indulta poenitentiaë tempora: sese inaniter percepisse plorat immobilem districtæ ultionis articulum sibi inuitabiliter imminere. Manere satagit: ire compellitur. Recuperare uult perdita: non auditur. Post terga respiciens totius transactæ uitæ cursum: uelut unum breuissimū deputat passum. Ante se oculos dirigit & infinitæ perennitatis spacia deprehendit. Plorat itaque: quia in tam breui spatio acquirere potuit omnium lætitiarum seculorum. Deflet etiam se propter tam breuem illecebræ carnis uoluptatem inenarrabilem perpetuæ suauitatis amisisse dulcedinem. Erubescit quia propter illam substantiam quæ uermibus erat obnoxia: illam neglexit quæ choris angelicis erat inferenda. Iam ruidios mentis attollit, & cum diuitiarum immortalium gloriam contemplatur, eam propter uitæ huius inopiã perdidisse confunditur. Cuius sub se reflectit oculos ad huius mundi conuallē, terræque caliginē: supra se non miratur æterni luminis charitatem, liquido comprehendit quod nox erat, & tenebræ quod amauit. O si residuum poenitentiaë

DIALOGVS BREVIS SANCTAE

*Catherinae Senensis, consummatam
continens perfectionem.*

CVM anima quædã ab auctore lucis illu-
minata, propriam fragilitatem & mise-
riam, ignorantiam. s. & pronam ad ma-
lum naturam recognosceret, aliquântulumq; Dei
magnitudinem, sapientiam inquam pot. ntiam,
bonitatem, ceterasq; ipsius præstantiæ partes su-
spiceret, uidit q̄ dignum & necessarium esset, ut
idem perfecte coleretur, & sancte. Dignum, quia
cum pater uniuersorũ, & dominus sit, omniaq;
ut suum ipsius nomen collaudent, & ad suam re-
ferantur gloriam fecerit, congruum & equũ est,
ut seruus dominum suum obseruans, ei seruiat,
& obsequio parcat: necessarium, quia cum ipse
Deus, rationale animal spiritu & corpore com-
positum, hac conditione condiderit, ut si uolun-
tarie usq; ad mortem fidelem sibi præstiterit ser-
uitutem, ad uitam perueniat sempiternam, aliter
felicitatem illam omni bonorum aggregatione
cumulatam consequi nequit, per paucos autem
hoc adimplere, sicq; per paucos saluari, q̄ fere
omnes quærant quæ sua sunt non quæ Dei. Vi-
dit præterea breues dies hominis esse, incertam
horam, punctumq; quo id momentaneum pro-
merendi tempus finiatur, in inferno uero nul-
lam esse redemptionem, sed unumquemq; in fu-
tura uita, imutabili & inuitabili sententia, præ-

VERBA FRATRIS RICERII DE

Marchia socij beati patris Francisci qua-
liter homo cito potest peruenire ad
agnitionem veritatis.

Q Vicunq; vult ad veritatis agnitionem breui & recto tramite peruenire, & pacem in anima perfecte possidere, oportet q; totaliter se expropriet ab amore omnis creaturæ & etiam sui ipsius, ut totaliter in deum se proijciat nō reseruans sibi aliquid: nec etiam tempus ut nihil per proprium sensum sibi provideat quin semper sit dispositus ducatur diuino & uocationi ipsius. Qui vult cū deo coniungi oportet q; non reseruet aliquod medium inter se & deum. Tot autem sunt media quot res quas quis amat. Vt ergo non impediatur dei coniunctio tollatur omnis amor de medio. Nam hęc est causa q; multi uidentur magni spirituales tenentes quasdam obseruantias bonas ualde rigide & continue & solicite, & nihilominus sunt semper tepidi, & nō ueniunt ad perfectum & solidum statum quia scilicet habent aliquid proprium quod est medium inter ipsos & deum. Et propter media que reseruant in anima recipiunt alternationes: quia si aliquando sentiant diuinā dulcedinem: imo si continent orationes & alias obseruantias, & habeant aliqua sentimenta de deo: tamē postea redeunt ad fabulas murmurationes, & secularium colloqu-

Immo si quis pro certo dictam, expropriationem bene & fideliter & pure faceret in paruo tempore & infra paucos dies inciperet sentire de prædictis, & diuinam dulcedinem degustaret, & perseverando in eadem expropriatione omnia prædicta esse vera experimento certissimo comprobaret: ita ut ab oratione exiens cum uinacitate & amorositate: sola diuina amplecteretur. cernens hunc mundum cum quadam anxietate & stupore tanquam attonitus & alienatus siue alter effectus: atque quasi de alio mundo ueniens mundum hunc totaliter uilipendens: uix ipsum cum tædio uidere pateretur: propter elongationem animi factam ab eo, & iucundissimam transformationem in Deum. Qui uiuit & regnat in secula seculorum. Sanctissime & indiuidue trinitati & domini nostri Iesu Christi crucifixe humanitati ac beatissimæ uirginis integritati sit sempiterna gloria: per infinita secula seculorum. Amen.

DOMINVS DEVS DOCTRINAM

*hanc salutarem cuidam anime
desideranti dedit.*

Anima igitur ista illuminata a patre luminum de propria fragilitate & miseria uidelicet ignorantia & inclinatione ad malum & de aliquali magnitudine Dei. scilicet sapientiæ & potentiæ & bonitatis & cæterarum uirtutum eius. Videns & in isto homine quatum di-